

Сарајево, 15.01.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.01.2018.- 12.01.2018.**

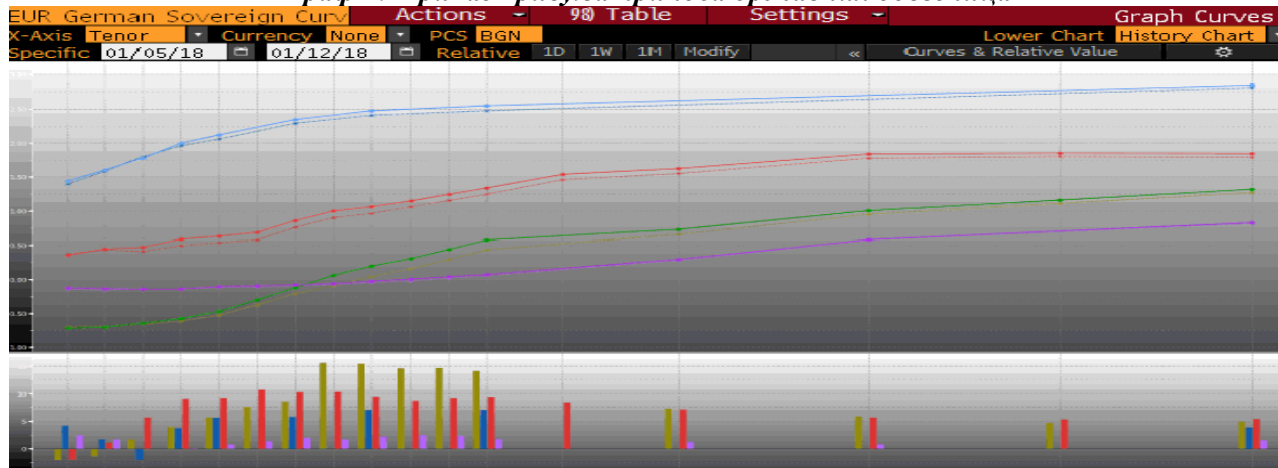
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18	5.1.18	-	12.1.18
2 године	-0,61	-	-0,57	↗	1,96	-	2,00	↗	0,50	-	0,59	↗
5 година	-0,21	-	-0,12	↗	2,29	-	2,35	↗	0,76	-	0,86	↗
10 година	0,44	-	0,58	↗	2,48	-	2,55	↗	1,24	-	1,34	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	5.1.18	-	12.1.18
3 мјесеца	-0,579	-	-0,668
6 мјесеца	-0,691	-	-0,705
1 година	-0,587	-	-0,574

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 12.01.2018. године (пуне линије) и 05.01.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне су забиљежили раст током трговања у уторак када је објављено неколико позитивних економских индикатора за еврозону. Такође, изјава члана УВ ЕЦБ Weidmanna да би према његовом мишљењу било оправдано да се одреди конкретан датум за окончање програма куповина обвезница се одразила на раст приноса. Тренд раста приноса сигурнијих обвезница еврозоне је интензивирао у четвртак када је објављен записник с децембарске сједнице УВ ЕЦБ на основу којег су тржишни учесници закључили да је на тој сједници, ипак, расправљано о будућим могућим промјенама смјерница монетарне политике, које би се могле десити у раној фази текуће године. Објављивање записника, које је утицало на раст очекивања да тренутни рок провођења програма куповина обвезница (септембар) можда неће бити додатно продужен, као и повећана очекивања о расту референте каматне стопе на крају ове године, је имало утицај на раст приноса њемачких обвезница на највеће нивое од јула прошле године, те је највећи раст од 14 базних поена забиљежен код десетогодишњих обвезница. На приличан раст

приноса ових обвезница, поред наведеног, утицај је имала и аукција нових десетогодишњих њемачких обвезница на којој је забиљежен раст просјечног приноса на 0,54%, што је за 24 базна поена више у поређењу с приносом који је остварен на посљедњој аукцији одржаној прије мјесец дана и представља највећи ниво приноса од аукције одржане у јулу 2017. године.

Предсједник Европске комисије Juncker је позвао чланице ЕУ да више допринесу у заједнички буџет ЕУ, те је затражио од влада чланица да уклоне тренутно ограничење од 1% бруто дохотка ЕУ, што представља основ за обрачун уплата, а све с циљем отклањања мањка средстава од око 13 милијарди EUR с којим се овај буџет суочава након Брегзита.

Аустрија је емитовала десетогодишње (0,554%) и тридесетогодишње (1,477%), Холандија шестогодишње (0,052%), а Италија трогодишње (0,04%) и седмогодишње (1,35%) обвезнице. По већим приносима у односу на претходне аукције, Француска је емитовала тромјесечне (-0,571%), шестомјесечне (-0,56%) и једногодишње (-0,557%), Белгија тромјесечне (-0,57%) и једногодишње (-0,546%), а Холандија шестомјесечне (-0,605%) трезорске записе. ESM је емитовао тромјесечне трезорске записе (-0,618%). С друге стране, Италија је по рекордно ниском приносу од -0,42% емитовала једногодишње трезорске записе, док је Грчка, такође, по знатно мањем приносу од 0,99% емитовала тромјесечне трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ЈАН	31,3	32,9	31,1
2.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ДЕЦ	114,8	116,0	114,6
3.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ	ДЕЦ	0,5	0,5	0,0
4.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	2,4%	2,8%	0,2%
5.	Стопа незапослености – ЕЗ	НОВ	8,7%	8,7%	8,8%
6.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	НОВ	11,0%	11,0%	11,1%
7.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	НОВ	7,8%	8,7%	7,2%
8.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	3,1%	3,2%	3,9%
9.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	4,4%	4,0%
10.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	НОВ	2,9%	3,0%	7,0%
11.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	НОВ	21,3	23,7	18,9
12.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	НОВ	-4,70	-5,69	-5,29
13.	БДП – Њемачка (Г/Г)	2017. година	2,3%	2,2%	1,9%
14.	Биланс буџета/ГДП - Њемачка (Г/Г)	2017. година	1,1%	1,2%	0,8%
15.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR)	ДЕЦ	-	-4,22	-9,986
16.	Стопа инфлације – Холандија	ДЕЦ	1,3%	1,2%	1,5%
17.	Стопа инфлације – Француска	ДЕЦ	1,3%	1,2%	1,2%
18.	Стопа инфлације – Шпанија	ДЕЦ	1,3%	1,2%	1,8%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице повећани за 4 до 7 базних поена на седмичном нивоу, те се приноси двогодишњих америчких обвезница налазе на највишем нивоу од 2008. године, приноси петогодишњих обвезница на највишем нивоу од 2011. године, а приноси десетогодишњих обвезница на највишем нивоу од марта прошле године. Амерички акцијски индекси су трговање у петак завршили на рекордно високом нивоу, те је индекс Dow Jones завршио трговање на нивоу од 25.803,19 поена, индекс S&P 500 на нивоу од 2.786,24 поена, а индекс NASDAQ на нивоу од 7.261,062 поена. Истовремено, курс EURUSD је трговање у петак завршио на највишем нивоу у посљедње три године.

Током протекле седмице неколико Федових званичника је давало изјаве, које упућују на то да међу њима постоји подијеленост о питању даљег кретања референтне каматне стопе, због различитих очекивања кретања стопе инфлације. Предсједник Феда из Њујорка Dudley очекује раст цијена у САД током ове године, те је благо повећао своје прогнозе економског раста. Ипак, упозорио је на то да би умањење пореза на профит компанија у кратком року подстакло економски раст, али би у

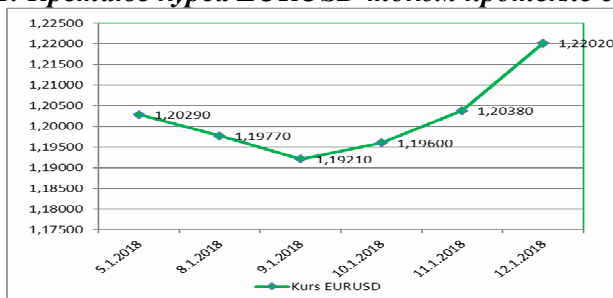
дужем року могло неповољно утицати на кредитну способност САД. Предсједник Феда из Чикага Evans је изјавио током протекле седмице да није био сагласан с одлуком FOMC-а да се на децембарском састанку овог тијела повећа референтна каматна стопа, те да сматра да је требало сачекати барем до половине текуће године, док не буду ублажени фактори који утичу на умањење стопе инфлације. Њихов колега из Даласа Kaplan је изјавио да очекује да би 2018. година могла бити веома добра година за привреду САД, као и да очекује раст зарада запослених. Поред тога, он очекује да ће умањење пореза на профит компанија повећати капиталну потрошњу у САД.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г) ДЕЦ	2,1%	2,1%	2,2%
2.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ДЕЦ	3,0%	2,6%	3,1%
3.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г) ДЕЦ	3,1%	3,0	3,3%
4.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г) ДЕЦ	-	2,6%	3,1%
5.	Мјесечно стање буџета (милијарде USD) ДЕЦ	-26,0	-23,2	
6.	Индекс малопродаје (М/М) ДЕЦ	2,1%	2,1%	2,2%
7.	Обим потрошачких кредита (милијарде USD) НОВ	18,00	27,95	20,53
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 06.ЈАН	245.000	261.000	250.000

Курс EURUSD је током протекле седмице повећан с нивоа од 1,2029 на ниво од 1,2202, што је на седмичном нивоу повећање од 1,44%.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Подаци објављени током протекле седмице су показали да су потрошачи у Великој Британији смањили потрошњу током Божића, што је, између осталог, утицало на прво смањење потрошње на годишњем нивоу од 2012. године, а очекује се да ће и водеће компаније исто учинити током 2018. године. Компанија Visa је објавила вијест да је лична потрошња у Великој Британији смањена за 0,3% током 2017. године, након што се у обзир узму ефекти инфлације, а што је први пад од 2012. године.

Велика Британија би могла да изгуби скоро 500.000 радних мјеста, као и 50 милијарди GBP инвестиција у наредних 12 година, уколико не успије да постигне трговински споразум с ЕУ, према извјештају који је припремљен по налогу градоначелника Лондона Sadiqa Khana. Економски консултанци из Cambridge Econometricsa, који су сачинили извјештај, су у обзир узели пет различитих сценарија Брегзита, од најтежих до најблажих, те су их раздијелили кроз економске утицаје у девет индустрија, од грађевинарства до финансија. Студија је показала да уколико се не постигне споразум то ће имати најлошије ефекте по финансије и професионалне услуге, што би значило чак 119.000 послова мање само у овим секторима. Вођен оваквим налазима, градоначелник Khan је истакао да уколико Влада настави с неспретним преговорима могло би се десити да земља забиљежи изгубљену деценију нижег раста и ниже запослености.

Часопис Sun је извјестио да је министар иностраних послова Johnson упозорио сараднике да је Брегзит још увијек далеко од сигурног, те да се и даље суочавају са значајним препрекама за његово провођење. Такође, он је додао да се и даље наставља с прихватањем наредби из Брисела, те би Велика Британија могла имати статус у ЕУ попут Норвешке, а резултати референдума би

доказали да су били „потпуни губитак времена“. Министар финансија Hammond је изјавио да су лидери ЕУ усмјерени на кажњавање Велике Британије радије него на изналагање и изградњу post-Brexit трговине.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Halifax цијене кућа (М/М) ДЕЦ	0,2%	-0,6%	0,3%
2.	Индустријска производња (Г/Г) НОВ	1,8%	2,5%	4,3%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г) НОВ	2,8%	3,5%	4,7%
4.	Грађевински сектор (Г/Г) НОВ	-1,0%	0,4%	-1,1%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP) НОВ	-10,950	-12,231	-11,677
6.	NIESR процјена БДП-а ДЕЦ	0,5%	0,6%	0,6%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,88644 на ниво од 0,88886, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3571 на ниво од 1,3728.

ЈАПАН

Финансијско тржиште у Јапану је током протекле седмице било уздрмано одлуком ВоЈ да у склопу редовних операција на отвореном тржишту откупи мању суму државних обвезница, што је појачало шпекулације међу тржишним учесницима да се ВоЈ припрема на ублажавање монетарних стимуланса. У овим операцијама, ВоЈ је редуковала откуп државних обвезница доспијећа између 10 и 25 година, као и оне које доспијевају између 25 до 40 година, за по 10 милијарди JPY у односу на претходну операцију.

Премијер Абе је позвао гувернера ВоЈ Куроду да настави с напорима који подстичу економију, али је додао да још увијек није одлучио да ли ће Курода бити именован на ову функцију још један мандат, односно наредних пет година. Абе је 2013. године именовао Куроду на позицију гувернера ВоЈ, како би имплементирао масивне квалитативне и квантитативне монетарне олакшице као дио његове политике популарно назване „Abenomics“. Мјере које је Курода имплементирао помогле су у подстицању економског раста, али нису успјеле да повећају инфлацију ка циљаном нивоу од 2%. Allen Sinai, предсједник Decision Economics Inc, је изјавио да ће економија Јапана током ове године премашити очекивања економског раста, што ће утицати на ВоЈ да ублажи монетарне олакшице средином године. Према његовом мишљењу, економија Јапана би током 2018. године могла биљежити раст за 2%, док би током 2019. године тај раст могао бити још снажнији и могао би износити 2,5%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

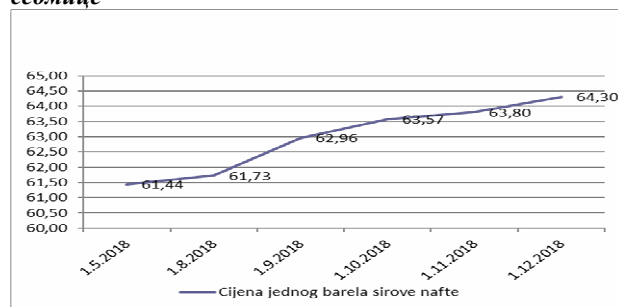
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Повјерење потрошача ДЕЦ	45,0	44,7	44,9
2.	Званичне резерве (у млрд USD) ДЕЦ	-	1.264,3	1.261,2
3.	Водећи индекс П НОВ	108,6	108,6	106,5
4.	Коинцидирајући индекс П НОВ	117,9	118,1	116,4
5.	Текући рачун (у млрд JPY) НОВ	1.836,1	1.347,3	2.176,4
6.	Трговински биланс (у млрд JPY) НОВ	310,6	181,0	430,2

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 136,02 на ниво од 135,50. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY смањен с нивоа од 113,05 на ниво од 111,06.

НАФТА И ЗЛАТО

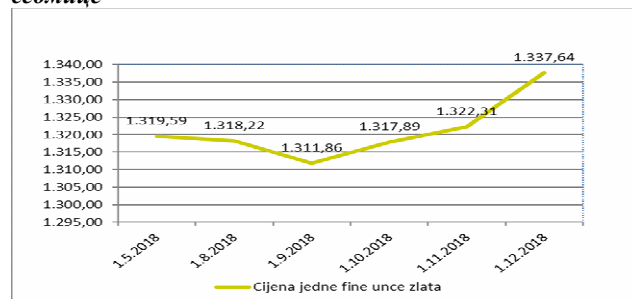
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,44 USD (51,08 EUR). Цијена овог енергента је током протекле седмице биљежила раст под утицајем чињенице да је и даље затворен нафтовод Forteis у Сјеверном мору, као и због политичких тензија у Ирану, те због шпекулација да би САД поново могле увести санкције овој земљи. Поред тога, на тржишту овог енергента доминирају и мишљења да би глобално јачање економског раста могло повећати тражњу за овим енергентом, као и да ће напори земаља које учествују у споразуму о смањеном обиму производње овог енергента утицати на смањење залиха нафте на глобалном нивоу, односно на уравнотежење понуде и тражње за овим енергентом на свјетском тржишту нафте. Допринос расту цијене нафте дала је и информација да су у првој седмици јануара америчке залихе смањене за 4,9 милиона барела, као и да је у том периоду забиљежено смањење обима прераде нафте у САД. На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 64,30 USD (52,70 EUR), што је највиши ниво цијене нафте забиљежен у посљедње три године.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.319,59 USD (1.097,01 EUR). Почетком протекле седмице, апрецијација USD у односу на EUR и друге валуте трговинских партнера САД је утицала на благо смањење цијене једне fine унце злата. Будући да је цијена злата током протекле седмице пратила кретање курса EURUSD, током трговања у сриједу и до краја седмице цијена злата је биљежила раст под утицајем депрецијације USD. Значајни фактори који су утицали на овакво кретање курса EURUSD и цијене злата били су објављивање записника с посљедњег састанка УВ ЕЦБ, што је утицало на раст очекивања да тренутни рок провођења програма куповина обвезница (септембар) у еврозони можда неће бити додатно продужен, затим информације о могућем формирању њемачке Владе, као и објављивање података о успорењу раста индекса цијена у САД. Цијена једне fine унце злата се налази на највишем нивоу од септембра 2017. године. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.337,64 USD (1.096,25 EUR), што је њен највиши ниво у посљедња четири мјесеца.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.